

U 23/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta (*Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 19 päivänä syyskuuta 2012 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuk-

seksi Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 8. päivänä toukokuuta 2013

Kehitysministeri *Heidi Hautala*

Yksikön päällikkö Anna Gebremedhin

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI EUROOPAN HUMANITAARISEN AVUN VAPAAEHTOISJOUKKOJEN PERUSTAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoite

Päätös Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta tehtiin Lissabonin sopimuksen yhteydessä, kun Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen (SEUT) päätettiin sisällyttää asiaa koskeva oma oikeusperusta 214 artiklan 5 kohta, jossa todetaan, että ”Jotta Euroopan nuoret voisivat osallistua unionin yhteisen humanitaarisen avun toimiin, perustetaan Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot. Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen annetuilla asetuksilla joukkojen perussäännön ja toimintatavat.” Euroopan komissio esitti ensimmäiset näkemyksensä joukkojen toteutuksesta neuvostolle suunnatussa tiedonannossa ”EU:n kansalaisten solidaarisuuden ilmaiseminen vapaaehtoistyön avulla – Alustavia pohdintoja Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukoista” marraskuussa 2010 [COM(2010) 683]. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotus vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta annettiin jäsenvaltioiden tietoon 19.9.2012 [COM(2012) 514].

Vapaaehtoisjoukkojen tavoitteena on mahdollistaa humanitaarisen avun operaatioihin osallistuvien eurooppalaisten vapaaehtoistyöntekijöiden yhteistoiminta. Sen tavoitteeksi on myös kirjattu ilmaista unionin humanitaarisia arvoja ja solidaarisuutta avun tarpeessa olevia ihmisiä kohtaan. Komission pyrkimyksenä on, että vapaaehtoisjoukot aktivoidaan pilotti- ja lainsäädäntövaiheiden jälkeen vuodesta 2014 alkaen, ja ohjelma rahoitetaan EU:n 2014-2020 – rahoituskehiksestä. Vapaaehtoisohjelmalle ehdotettu seitsenvuotisbudjetti on 239,1 miljoonaa euroa, ja sillä on tarkoitus valita, kouluttaa ja lähettää noin 10,000 vapaaehtoista humanitaarisen avun tehtäviin kolmansiin maihin. Asetuksen sisältöä kuvaillaan tar-

kemmin otsakkeen 4, ”Pääasiallinen sisältö”, alla.

2 Ehdotuksen käsittely EU:ssa

Asetusehdotuksen käsittely aloitettiin neuvoston humanitaarisen avun ja elintarvikeavun työryhmä COHAFAsa syksyllä 2012. Asian käsittely jatkuu neuvostossa suhteellisen hitaasti. Asetusehdotustekstiä on EU-puheenjohtajamaa Irlannin johdolla muokattu jäsenvaltioille mieluisammaksi neuvoston neuvotteluaseman saavuttamiseksi, mutta toistaiseksi jäsenvaltioiden varaukset ovat estäneet yhteisen kannan aikaansaamisen.

Euroopan parlamentin humanitaarisen avun raportointia yhdessä parlamentin kehityskomitea DEVE:n jäsenien kanssa on aloittanut asetuseronnoksen käsittelyn ja tulee ehdottaa siihen muutoksia, joiden sisältö ei ole vielä tiedossa. Näiden tulevien muutosehdotusten pohjalta parlamentti äänestääneen omaa neuvotteluasemastaan huhtikuun 2013 loppuun. On todennäköistä, ettei neuvoston kanta ole silloin vielä tiedossa. Tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen odotetaan kestävän vuoden 2013 loppuun saakka.

3 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Eduskunnalle tiedotettiin asiasta E-kirjeellä (E 9/2011 vp) ensimmäisen kerran huhtikuussa 2011. E-jatkokirje lähetettiin eduskunnalle joulukuussa 2012. Koska asian jatkokäsittelyssä on ilmennyt, että asetus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, tiedotetaan eduskuntaa asiasta nyt U-kirjelmällä.

Ulkoasiainministeriö, sisäasiainministeriö ja vapaaehtoisohjelman pilottivaiheeseen osallistuvat suomalaiset järjestöt (Suomen Punainen Risti ja Kirkon Ulkomaanapu) ovat

käsitelleet asiaa yhdessä. U-kirjelmässä esitetty valtioneuvoston alustava kanta pohjautuu osin kyseisten tahojen välisiin keskusteluihin ja jaettuihin näkemyksiin. U-kirjelmä on käsitelty ulkosuhdejaoston kirjallisessa menettelyssä.

4 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetusehdotus humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustamisesta sisältää yhteensä viisi lukua ja 27 artiklaa, jotka koskevat muun muassa asetuksen tavoitteita, soveltamisalaa, määritelmiä, toimintaa sekä rahoitussäännöksiä. Ehdotuksessa otetaan esille erityisesti seuraavat toimet:

– Toiminnan tavoitteet (7 artikla)

Toiminnan tavoitteena on lisätä ja kehittää unionin valmiutta tarjota humanitaarista apua; kehittää vapaaehtoisten taitoja ja osaamista humanitaarisen avun alalla ja parantaa oloja, joissa he toimivat; kehittää vastaanottavien järjestöjen valmiuksia ja edistää vapaaehtoistoimintaa kolmansissa maissa; parantaa unionin humanitaarisen avun arvojen näkyvyyttä; sekä lisätä vapaaehtoistoiminnan johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä eri jäsenvaltioissa, jotta voidaan parantaa unionin kansalaisten mahdollisuuksia osallistua humanitaarisen avun toimiin ja operaatioihin. Edistymistä eri tavoitteiden saavuttamisessa arvioidaan useilla indikaattoreilla, kuten vapaaehtoisten ja avunsaajien lukumäärällä. Artiklan 25 mukaisesti komissiolle annetaan valta muuttaa indikaattoreita delegoitujen sääntöjen menettelyä noudattaen.

– Vapaaehtoisehdokkaita ja EU Aid Volunteers -vapaaehtoisia koskevat normit (9 artikla)

Komissio laatii 25 artiklan mukaisesti delegoiduilla säädöksillä normit, joilla vahvistetaan poliittinen kehys ja vähimmäisvaatimukset vapaaehtoisehdokkaiden tuloksekkaan, tehokkaan ja johdonmukaisen rekrytoinnin sekä valmentautumisen ja EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten kentälle lähettämisen ja johtamisen varmistamiseksi sekä tämän aloitteen tärkeimmät toimet. Normeilla varmistetaan huolellisuusvelvollisuuden noudattaminen, ja ne kattavat erityisesti lä-

hettävien ja vastaanottavien järjestöjen velvollisuudet, oleskelu- ja asumiskulujen sekä muiden kustannusten kattamista koskevat vähimmäisvaatimukset, vakuutusturvan ja muut asiaankuuluvat kysymykset.

– Sertifiointi (10 artikla)

Lähtävien järjestöjen, jotka haluaisivat valita, valmentaa ja käyttää EU Aid Volunteers -vapaaehtoisia, on hankittava kyseisten normien noudattamista koskeva sertifiointi. Niiden olisi täytettävä useita kelpoisuusvaatimuksia ja noudatettava erillistä sertifiointimenettelyä (joka määritellään täytäntöönpanosäädöksillä), jossa otetaan huomioon niiden ominaisuudet ja valmiudet (esim. onko kyseessä jäsenvaltion julkinen elin tai kansalaisjärjestö). Humanitaarisen avun alalla työskentelevät pelastuspalvelu- ja kehitysyhteistyötoimijat voivat myös osallistua sertifiointiin. Kelpoisuusvaatimukset täyttävälle vastaanottaville järjestöille laaditaan erillinen sertifiointijärjestelmä. Vaikka yksityiset yritykset eivät sovellu lähtäviksi tai vastaanottaviksi järjestöiksi, ne voivat osallistua hankkeisiin ja yhteisrahoittaa osan vapaaehtoisten kustannuksista yritysten vapaaehtoistoiminnan kannustamiseksi, kuten tiedonannossa ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaa uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014”¹¹ esitettiin. Sertifiointijärjestelmän toiminta ja sitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan täytäntöönpanosäädöksillä 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua komiteamenettelyä noudattaen.

– Vapaaehtoisehdokkaiden tarpeen kartoitus ja valinta (11 artikla)

EU Aid Volunteers -toimintaan voivat osallistua unionin kansalaiset sekä EU:n alueella pitkään laillisesti oleskelleet henkilöt. Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden sekä Euroopan naapuruuspolitiikan kumppanimaiden kansalaiset voivat osallistua EU Aid Volunteers -toimintaan 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten mukaisesti. Komissio julkaisee vuotuisen työohjelman perusteella ehdotuspyyntöjä sertifioiduille lähtäville järjestöille vapaaehtoisehdokkaiden tarpeen kartoittamiseksi ja valitsemiseksi. Lähtävät järjestöt, joiden kanssa on tehty sopimus näiden ehdotus-

pyyntöjen perusteella, kartoittavat ja valitsevat vapaaehtois ehdokkaat koulutusta varten sen jälkeen, kun lähettävät tai vastaanottavat järjestöt tai muut alan toimijat ovat tehneet kolmansissa maissa tarvearvioinnin.

– *Koulutus ja kentälle lähettämistä edeltävä valmentautuminen (12 artikla)*

Valitut vapaaehtois ehdokkaat osallistuvat räätälöityyn koulutukseen, jossa otetaan huomioon heidän aikaisempi kokemuksensa. Komissio laatii koulutusohjelman ja sen toteuttamisesta vastaavat järjestöt, joilla on erityistä koulutuskokemusta. Lisäksi vapaaehtois ehdokkaat voivat hankkia osana koulutusta ja koulutustarpeista riippuen käytännön kokemusta ”harjoittelussa” tai muuntotyypissä lyhytaikaisessa kentälle lähettämistä edeltävässä valmentautumisessa, josta sertifioidut lähettävät järjestöt vastaavat. Koulutusohjelman ja vapaaehtois ehdokkaiden valmiutta tulla lähetetyksi koskevan arviointimenettelyn yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan täytäntöönpanosäädöksillä 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

– *EU Aid Volunteers -rekisteri (13 artikla)*

Vapaaehtois ehdokkaiden valmiutta tulla lähetetyksi kolmansiin maihin olisi arvioitava. Lähettämisedellytykset täyttävät ehdokkaat olisi kirjattava EU Aid Volunteers -rekisteriin, jota hallinnoi komissio. Rekisteri sisältää myös vapaaehtoiset, jotka on jo lähetetty kolmanteen maahan, jos he haluavat osallistua valintaprosessiin tulevaisuudessa.

– *EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten lähettäminen kolmansiin maihin (14 artikla)*

Komissio julkaisee vuotuisen työohjelman perusteella ehdotuspyyntöjä sertifioiduille lähettävillä järjestöillä EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten lähettämiseksi kentälle. Lähettävät järjestöt, joiden kanssa on tehty sopimus näiden ehdotuspyyntöjen perusteella, voivat valita vapaaehtoiset rekisteristä ja lähettää heidät vastaanottaviin järjestöihin. Komissio voi myös lähettää vapaaehtoisia rekisteristä komission humanitaarisen avun paikallistoimistoihin tai operaatioihin kolmansissa maissa hätäpukeskuksen kautta,

joka osallistuu unionin toimien koordinoitiin katastrofitilanteissa. Lähettämistä koskevat erityisehdot vahvistetaan lähettävän järjestön ja vapaaehtoisen välisessä sopimuksessa.

– *Vastaanottavien järjestöjen valmiuksien kehittäminen (15 artikla)*

Komissio voi tämän toimen kautta tukea vastaanottavien järjestöjen valmiuksien kehittämistä, jotta voidaan varmistaa EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten tehokas johtaminen ja heidän työnsä kestävät vaikutukset, mukaan lukien paikallisen vapaaehtoistyön edistäminen.

– *EU Aid Volunteers -verkosto (16 artikla)*

Tällä toimella perustetaan EU Aid Volunteers -verkosto, jota komissio hallinnoi. Se käsittää EU Aid Volunteers -vapaaehtoisten välisen yhteydenpidon ja helpottaa sitä. Se hoitaa myös tiettyjä tehtäviä, mm. tietojenvaihtoa ja tiedonvälitystä ja tukee esim. seminaareja, työpajoja ja alumnitoimintaa.

– *Viestintä, tiedotus ja näkyvyys (17 artikla)*

Tällä toimella tuetaan yleisölle tiedottamista, viestintää ja valistuskampanjoita, joilla tehdään EU Aid Volunteers -toimintaa tunnetuksi ja kannustetaan vapaaehtoistoimintaan humanitaarisen avun alalla. Komissio laatii tiedotus- ja viestintäohjelman, jota soveltavat kaikki edunsaajat, erityisesti lähettävät ja vastaanottavat järjestöt. Komissiolla on toimivalta vahvistaa joitakin toimia koskevat yksityiskohtaiset säännöt delegoiduilla säädöksillä (kuten 25 artiklassa säädetään), jotka koskevat normeja ja toimintatavoitteisiin liittyvien indikaattoreiden muuttamista, tai täytäntöönpanosäädöksillä (24 artikla), jotka liittyvät mm. sertifiointijärjestelmään ja koulutusohjelmia koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin.

– *Komiteamenettely (24 artikla)*

Komissiota avustaa humanitaarisesta avusta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/96 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustettu komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 (ns. komitologia-asetus) tarkoitettu komitea. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU)

N:o 182/2011 5 artiklaa eli käytetään ns. tarkastelumenettelyä.

– *Komissiolle siirretyn säädösvallan käyttäminen (25 artikla)*

Komissiolle annetaan valta antaa 7 artiklan 2 kohdassa ja 9 artiklassa tarkoitettuja delegoituja säädöksiä seitsemän vuoden ajaksi tämän asetuksen voimaantulopäivästä. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

5 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteen

Ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 214 artiklan 5 kohta. Päätöksentekomenettely on yhteispäätösmenettely eli tavallinen lainsäätämisenjärjestys. Valtioneuvosto pitää ehdotettua oikeusperustaa asianmukaisena, ja katsoo, että se noudattaa toissijaisuusperiaatetta.

6 Suhde Suomen lainsäädäntöön

Kyseessä on EU-asetus, joka voimaantuluun on sellaisenaan voimassa Suomessa. Jos asiasta säädettäisiin Suomessa kansallisesti, niin joistakin asetuksen asioista tulisi Suomessa säätää laintasoisella sääntelyllä. Tämä laintasoinen sääntely olisi tarpeen joko siksi, että asiasta on olemassa tällä hetkellä laintasoisia sääntelyä tai sen takia, että kyse on yksityisten ihmisten tai muiden yksityisten tahojen (yleensä järjestöjen) oikeuksiin ja

velvollisuuksiin vaikuttavista asioista, mikä on Suomessa tehtävä laintasoisella sääntelyllä.

Ehdotetun asetuksen 10 artikla sisältää säännökset kahdesta erillisestä sertifiointijärjestelmästä, jotka komissio luo, ja joista toinen koskee humanitaarisen avun vapaaehtoisia lähettäviä järjestöjä ja toinen humanitaarisen avun vastaanottavia järjestöjä. Käytännössä artiklassa luodaan ne ehdot, mitkä lähettävien ja vastaanottavien järjestöjen on täytettävä, jotta ne voivat päästä tähän humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkotoimintaan mukaan, ja joilla varmistetaan, että järjestöt noudattavat 9 artiklassa tarkoitettuja normeja. Koska kyse on yksityisten tahojen oikeuksiin ja velvollisuuksiin vaikuttavasta asiasta, voidaan sen katsoa kuuluvan lainsäädännön alaan.

Ehdotetun asetuksen 11 artiklassa määritellään, ketkä voivat hakea vapaaehtoisehdokkaiksi. Artikla on niin ikään katsottava sellaiseksi yksityisen oikeuksiin vaikuttavaksi säännökseksi, joka kuuluu lainsäädännön alaan.

Asetuksen 13 artiklassa käsitellään henkilötietoja koskevaa rekisteriä. Suomessa henkilötietojen rekisteröimisestä säädetään tällä hetkellä henkilötietolailla (523/1999). Koska kyseisestä asiasta on Suomessa voimassa olevaa lainsäädäntöä, voidaan kyseisen artiklan katsoa kuuluvan lainsäädännön alaan.

Myyös ehdotetun asetuksen 14 artiklan 2 kohta, jossa kuvataan järjestöjen velvollisuuksia sekä 17 artiklan 3 kohta, joka sisältää vapaaehtoisten velvollisuuksia, kuuluvat yksityisten oikeuksia ja velvollisuuksia koskevana sääntelynä lainsäädännön alaan.

Ehdotetun 9 artiklan mukaan komissiolla on 25 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla määritellään normit vapaaehtoisjoukkojen tarpeen kartoittamisesta, valitsemista ja humanitaarisen avun operaatioihin lähtemistä varten sekä EU Aid Volunteers-vapaaehtoisten johtamista ja kolmannsiin maihin lähettämistä varten. Annettavilla normeilla on tarkoitus varmistaa huolellisuusvelvollisuus, ja ne kattavat erityisesti lähettävien ja vastaanottavien järjestöjen velvollisuudet, oleskelu- ja asumiskulujen sekä muiden kustannusten kattamista koskevat vähimmäisvaatimukset, vakuutusturvan, tur-

vallisuusmenettelyt ja muut asiaankuuluvat kysymykset.

Etenkin siltä osin, kun näissä delegoidun säädösvallan perusteella annetuissa normeissa on kyse lähettävien ja vastaanottavien järjestöjen velvollisuuksien määrittämisestä, niin on mahdollista, että niissä on kyse lainsäädännön alaan kuuluvista säännöksistä. On mahdollista, että delegoiduissa säädöksissä tulee olemaan muutakin lainsäädännön alaan kuuluvaa sääntelyä. Tällaisessa tapauksessa valtioneuvosto antaa asianmukaisesti tietoa eduskunnalle, kun näitä delegoituja säädöksiä ollaan antamassa.

7 Ahvenanmaan toimivalta

Valtioneuvoston arvion mukaan asetusluonnokseen ei sisälly Ahvenanmaan toimivaltaan kuuluvia määräyksiä.

8 Valtioneuvoston alustava kanta

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti asetusehdotuksen tavoitteeseen vahvistaa EU:n kykyä vastata kasvaviin humanitaarisiin tarpeisiin. Valtioneuvosto jakaa myös komission näkemyksen siitä, että nuorilla tulisi olla entistä paremmat mahdollisuudet vapaaehtoisuuteen sekä solidaarisuuden osoittamiseen katastrofeista kärsiviä maita kohtaan.

Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin varauksellisesti asetusehdotukseen eikä voi nykyisellään tukea kaikkia sen osa-alueita. Humanitaariset avustusooperaatiot ovat kullekin valtiolle ja niissä toimiville organisaatioille erittäin vaativia yhteistoimintaoperaatioita ja kansainvälisen yhteisön tulisi lähettää operaatioihin asianmukaisesti koulutettuja ammattilaisia. On tärkeää huolehtia lähtevien henkilöiden osaamisesta, jottei vaativiin ja varsinkaan katastrofiolosuhteisiin lähetetä ihmisiä tai joukkoja, jotka pahimmassa tapauksessa muodostavat kohtuutonta rasitetta vastaanottavassa maassa. Vapaaehtoisia ei tulisi lähettää olosuhteisiin, joissa heidän turvallisuuttaan ja tarpeellisuuttaan ei voida taata.

Valtioneuvoston varaukselliseen kantaan vaikuttaa myös se, että vapaaehtoisohjelman pilottivaihe päättyy vasta vuoden 2013 loppussa, eikä sen tuloksia ole siten voitu hyö-

dyntää kokonaisuudessaan asetuksen luonnostelussa. Pilottivaiheen lopullinen arviointi ajoittuu vasta vuodelle 2014, mistä johtuen useilla jäsenmailla, mukaan lukien Suomella, on useita avoimia kysymyksiä ohjelman toimeenpanoon ja vaikuttavuuteen liittyen. Asetuksen ehdotettu budjetti on hälyttävän suuri. Nykytilanteessa, jossa YK:n humanitaaristen hätäapuvetoomusten tarpeet tulevat vuosittain katetuksi vain noin 60-prosenttisesti, ei valtioneuvosto näe vapaaehtoisjoukkojen perustamista budjetillisena prioriteettina. Tulisi myös varmistaa, ettei vapaaehtoisohjelma vie komission jo nyt rajallisia resursseja selkeämmin elämää pelastavilta toimilta. Ohjelman hallintorakenne tulisi olla kevyt.

Yllä mainitut seikat huomioon ottaen valtioneuvosto on alustavasti valmis tukemaan seuraavia asetusehdotuksen osia: vapaaehtoisehdokkaita ja EU Aid Volunteers -vapaaehtoisia koskevien normien kehittäminen ja ylläpito; vapaaehtoisehdokkaiden tarpeen kartoittaminen ja valinta; koulutusohjelman laatiminen sekä koulutuksen tukeminen; EU Aid Volunteers -rekisterin perustaminen; lähetettäviä ja vastaanottavia järjestöjä koskevien sertifiointijärjestelmien kehittäminen ja ylläpito; sekä rajallinen viestintä ja tiedotus.

Ehdotukseen sisältyy sellaisia kokonaisuuksia, jotka vaativat tarkempaa selvittämistä. Humanitaarisen avun ja pelastuspalvelun toimijoiden määritelmiä ja rooleja tulisi entisestään selventää. Myös kansallisten toimijoiden käyttömahdollisuudet tulisi tarkentaa ehdotuksessa. Vapaaehtoisten kouluttamista ja rekisteröintiä koskevia säännöksiä tulisi tarkistaa vastaamaan paremmin jo olemassa olevia koulutukseen ja rekisteröintiin liittyviä käytäntöjä, jottei päällekkäisiä rakenteita luotaisi. Asetusehdotuksen eri osa-alueiden käytännön toteuttajatahot ja -tavat tulisi määrittellä ehdotettua tarkemmin, ja lähetettävien ja vastaanottavien organisaatioiden vastuut ja velvollisuudet täsmentää. Lisäksi tulisi täsmentää toteuttajaorganisaatioiden, Euroopan komission sekä jäsenvaltioiden suhdetta asetukseen mahdollisesti tulevien muutosten ehdottamisessa, päättämisessä ja toteuttamisessa.

Säädösvallan delegoinnista keskustellaan par'aikaa. Asetusehdotuksen mukaan komis-

siolla on toimivalta vahvistaa joitakin toimia koskevat yksityiskohtaiset säännöt delegoiduilla säädöksillä (kuten 25 artiklassa säädetään), jotka koskevat normeja ja toimintatavoitteisiin liittyvien indikaattoreiden muuttamista, tai täytäntöönpanosäädöksillä (24 artikla), jotka liittyvät muun muassa sertifiointijärjestelmään ja koulutusohjelmia koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin. Useat jäsenvaltiot ovat esittäneet varautuneisuutensa delegoituja säädöksiä koskien, sillä toivovat tulevansa konsultoiduksi ja kuulluksi, mikäli säädökseen tehtäisiin oleellisia muutoksia. Myös valtioneuvosto kokee, että säädösvallasta tulisi saada lisätietoja ennen asetuksen hyväksymistä. Valtioneuvoston alustava kanta on, että jäsenvaltioilla tulisi olla

merkittävä asema vapaaehtoisohjelmaan jatkossa mahdollisesti tehtävistä muutoksista päätettäessä. On odotettavaa, että säädösvalan delegointi tulee olemaan merkittävä kysymys Euroopan parlamentille. Parlamentin neuvotteluasema ei tällä hetkellä ole vielä tiedossa, eikä siten myöskään sen tarkka kanta suhteessa delegoituihin säädöksiin.

Kannanmuodostus yksittäisiin ehdotuksen osa-alueisiin on vielä kesken. Neuvotteluissa on tärkeä pyrkiä selvittämään yllä mainittujen seikkojen lisäksi EU:n monivuotista rahoituskehystä 2014-2020 koskevien neuvottelujen lopputulema asetuksen lopullisen budjetin osalta, sillä se vaikuttaa olennaisesti asetusehdotuksen sisällön toteuttamiseen käytännössä.